

1. Η ΜΙΚΡΗ ΠΑΓΙΔΑ ΤΟΥ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 06/06/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 06/06/2026

Σελίδα: 49

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

Η μικρή παγίδα του Θουκυδίδη

ΜΕΓΑΛΗ ΕΙΚΟΝΑ

ΤΗΣ ΙΝΩΣ ΑΦΕΝΤΟΥΛΑΗ

Ο μέγας ιστορικός δεν το είχε προβλέψει αλλά δεν είχε να αντιμετωπίσει τον Τραμπ παρότι με τους δημαγωγούς δεν τα πήγαινε καλά και τους απέδιδε πολλά από τα δεινά των Αθηναίων. Ας μας επιτρέψει η μνήμη του ένα διανοητικό παιχνίδι: η περίφημη παγίδα αφορά σχέσεις μεταξύ μεγάλων δυνάμεων. Τι γίνεται όμως αν μια μεσαία ή μικρή δύναμη παγιδεύσει μια μεγάλη; Με τις ΗΠΑ αυτό έχει συμβεί στο παρελθόν, Βιετνάμ, Αφγανιστάν, Ιράκ. Οι τρεις πόλεμοι ξεκίνησαν με ισχυρή επιχειρηματολογία πως εξυπηρετούσαν τα αμερικανικά συμφέροντα. Εξελίχθηκαν και οι τρεις σε παγίδες για τις ΗΠΑ εγκλωβίζοντας τις σε μακροχρόνιες συγκρούσεις φθοράς με τεράστια κόστη σε ανθρώπινες ζωές και οικονομικά. Σήμερα παρακολουθούμε έναν ακόμη πόλεμο φθοράς για τις ΗΠΑ. Στο μόνο που διαφέρει είναι η αποφυγή χρήσης χερσαίων δυνάμεων αν αυτό ισχύσει μέχρι τέλους. Είναι επίσης ένας αργόσυρτος πόλεμος καθώς για λόγους οικονομίας στρατιωτικών μέσων η αμερικανική πλευρά σταμάτησε μετά τις πρώτες εβδομάδες να χρησιμοποιεί τα πανάκριβα όπλα που διαθέτει, Patriot, Tomahawk, κ.λπ.

Παγίδευσε λοιπόν το Ιράν τις ΗΠΑ; Η απάντηση είναι δυστυχώς καταφατική. Τα χειρουργικά πλήγματα των πρώτων ημερών μπορεί να επέφεραν ζημιές αλλά όχι του μεγέθους που θα οδηγούσε σε συνθηκολόγηση. Γιατί δεν συνεχίστηκαν; Πολύ πιθανόν γιατί οι ΗΠΑ δεν επιθυμούσαν ολική καταστροφή και σωστά. Ή γιατί φοβήθηκαν το ενδεχόμενο κλιμάκωσης με άλλες δυνάμεις όπως η Ρωσία και η Κίνα να τάσσονται στο πλευρό του Ιράν. Η κίνηση αποκλεισμού του Ορμούζ ήταν κάτι που δεν είχαν προβλέψει οι σχεδιαστές της επιχείρησης και αυτό δεν τους περιποιεί τιμή.

Σήμερα βρισκόμαστε σε αδιέξοδο. Το Ιράν συνομιλεί με τις ΗΠΑ περίπου επί ίσους όρους και αυτό οφείλεται στην τιμή της βενζίνης στην επικράτειά τους και στην αποδοκimasία της μεγάλης πλειοψηφίας των Αμερικανών. Το μόνο θετικό που μπορεί να προκύψει είναι η απώλεια της εκλογικής υπεροχής των Ρεπουμπλικανών στις εκλογές του Νοεμβρίου.

Αλλά για την παγκόσμια σταθερότητα και ειρήνη η εξέλιξη αυτή δεν είναι διόλου θετική. Ακόμη και αν για ανθρωπιστικούς λόγους δεν πρέπει να επιθυμούμε την κλιμάκωση του πολέμου με μια νέα αεροπορική επιχείρηση, η μη επικράτηση των ΗΠΑ στον πόλεμο αυτό θα έχει στρατηγικές συνέπειες για την ισορροπία δυνάμεων στον πλανήτη. Σε δύο πρωτεύουσες τουλάχιστον η ευφορία πρέπει να είναι διάχυτη, στη Μόσχα και το Πεκίνο. Η πρώτη συνεχίζει ανενόχλητη τον πόλεμο στην Ουκρανία, η δεύτερη βλέπει την αντίπαλη υπερδύναμη να μην μπορεί να αντιμετωπίσει έναν υποδεέστερο εχθρό.

Δεν συζητούμε καν για την Ευρώπη. Αφημένη στην τύχη της και κατά πιθανότητα ακάλυπτη από τις ΗΠΑ αν το χρειαζόταν, θα πρέπει να αντιμετωπίσει το σοβαρό ενδεχόμενο μιας σύγκρουσης με τη Ρωσία τα επόμενα χρόνια. Η Μέση Ανατολή έχει εισέλθει επίσης στη φάση της αβεβαιότητας χωρίς αμερικανική ομπρέλα. Πού θα οδηγήσει αυτή; Σε υπερεξοπλισμό των χωρών της, στην αναζήτηση πιθανότατα πυρηνικής άμυνας, σε συγκρούσεις μεταξύ τους. Το Ισραήλ αποδύεται σε έναν πόλεμο εναντίον όλων και αν κάποιος δεν σταματήσει τον Νετανιάχου φαίνεται αποφασισμένος να επιβάλει την «τελική λύση». Σε ένα τέτοιο περιβάλλον, μια μεσαία δύναμη όπως η Τουρκία αισθάνεται φοβερά ανασφαλής και επιχειρεί να διατηρήσει τα κεκτημένα της στην περιοχή, π.χ., στη Συρία αλλά προφανώς δεν θα μείνει ανενεργή αν κάποιος τα απειλήσει.

Η Ινώ Αφεντούλαη είναι επικεφαλής του Παρατηρητηρίου Γεωπολιτικής και Διπλωματίας στο [Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής \(ΕΙΔΑΜΕΠ\)](#)